

Det siger FOA-medlemmer om sociale aktiviteter med kollegerne

FOA har i perioden fra 1.-12. juni 2012 gennemført en undersøgelse via forbundets elektroniske medlemspanel MedlemsPulsen om medlemmernes mening om sociale aktiviteter med kolleger. 1.704 personer, svarende til 62 procent af de inviterede har helt eller delvist gennemført undersøgelsen. Medlemmerne blev stillet 11 spørgsmål om sociale aktiviteter med kolleger samt en åben svarkategori, hvor de kunne skrive personlige kommentarer. Dette benyttede 145 sig af.

Hovedkonklusionerne i undersøgelsen er:

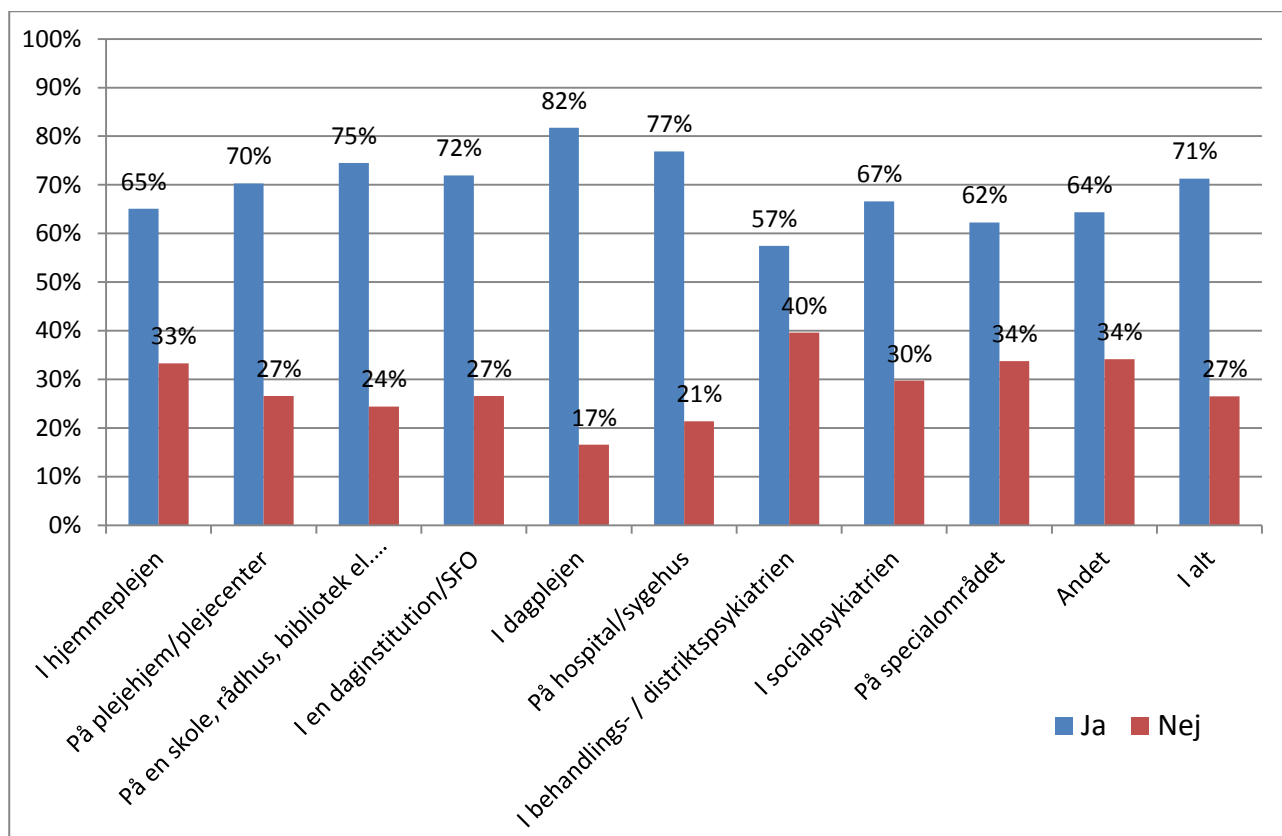
- Mere end 8 ud af 10 medlemmer deltager i sociale aktiviteter med deres kolleger enten i arbejdstiden eller i deres fritid. Lidt over 7 ud af 10 gør det i arbejdstiden og lidt under 7 ud af 10 deltager i fritiden. Knap 6 ud af 10 gør begge dele.
- Andelen er højest blandt dagplejere, hvor mere end 9 ud af 10 medlemmer er socialt aktive med deres kolleger.
- Generelt er medlemmerne nogenlunde tilfredse med omfanget af sociale aktiviteter, og under halvdelen savner flere aktiviteter. 44 procent mener, at der er opbakning fra ledelsen til sociale aktiviteter i arbejdstiden, mens 57 procent oplever støtte til aktiviteter i fritiden.
- 7 ud af 10 mener desuden, at de trives bedre, hvis de har mulighed for at deltage i sociale aktiviteter med kollegerne, og næsten 9 ud af 10 mener, at det gavner samarbejdet på arbejdspladsen.
- Selv om de fleste medlemmer er meget positivt indstillet overfor sociale aktiviteter med deres kolleger, fremgår det af de åbne svar, at en del også helst vil være fri, især hvis de sociale aktiviteter foregår i deres fritid. Manglende tid og energi er den hyppigste årsag, men flere mener også at alkohol fylder for meget eller er utrygge hvis chefen er med.
- Blandt dem, der helst vil undgå sociale aktiviteter med deres kolleger, synes mange, at de skal forsvare denne holdning, og nogen føler sig direkte presset til at deltage af kolleger eller ledelse.

Uddybende forklaringer og figurer følger på de næste sider.

Mere end 7 ud af 10 deltager i sociale aktiviteter med deres kolleger i arbejdstiden

71 procent deltager ind i mellem i sociale aktiviteter med deres kolleger i arbejdstiden.

Figur 1. Deltager du ind i mellem i sociale aktiviteter med dine kolleger i arbejdstiden?

Svar: 1.481

Anm. Spørgsmålet er krydset med et spørgsmål om arbejdssted. "Hvor arbejder du?"

Anm. Kategorien "Ved ikke" er udeladt af figuren. Andelen af svarpersoner, der har svaret "Ved ikke", udgør mellem 1 og 4 procent.

Vi bemærker, at medarbejdere i dagplejen har flere sociale aktiviteter på arbejdspladsen end gennemsnittet, og ansatte i hjemmeplejen lidt færre. Forskellene mellem de resterende grupper er ikke store nok til, at man kan konkludere noget med tilstrækkelig statistisk sikkerhed¹.

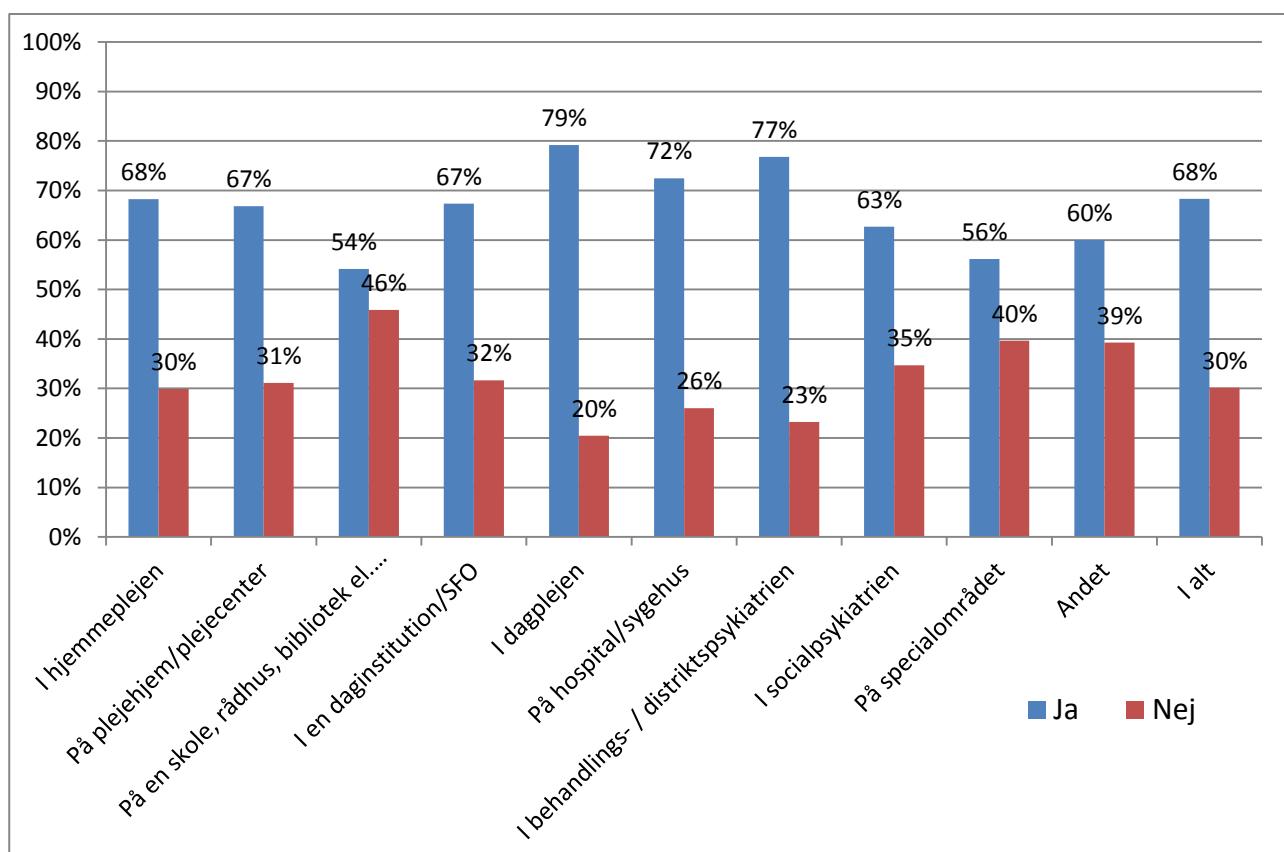
De mest almindelige sociale aktiviteter på arbejdspladsen er morgenbrød/eftermiddagskage, personalefester og fejring af jubilæer og runde fødselsdage, som 60 procent eller mere har deltaget i.

¹ Dette skyldes desuden, at de grupper, der har svaret markant anderledes end gennemsnittet (fx behandlings- og distriktpsychiatrien), har for få svarpersoner til, at vi kan vide om de er repræsentative for denne gruppe blandt FOAs medlemmer.

Næsten 7 ud af 10 er sociale med deres kolleger uden for arbejdstiden

68 procent af svarpersonerne i undersøgelsen deltager ind i mellem i sociale aktiviteter i deres fritid.

Figur 2. I din fritid deltager du så ind i mellem i sociale aktiviteter med dine kolleger?

Svar: 1.480

Anm. Spørgsmålet er krydset med et spørgsmål om arbejdssted. "Hvor arbejder du?"

Anm. Kategorien "Ved ikke" er udeladt af figuren. Andelen af svarpersoner, der har svaret "Ved ikke", udgør mellem 0 og 4 procent.

I figur 2 ser vi, ligesom i figur 1, at medarbejdere i dagplejen er markant mere sociale med deres kolleger i fritiden end gennemsnittet. Forskellene mellem de resterende grupper er ikke store nok til, at man kan konkludere noget med tilstrækkelig statistisk sikkerhed².

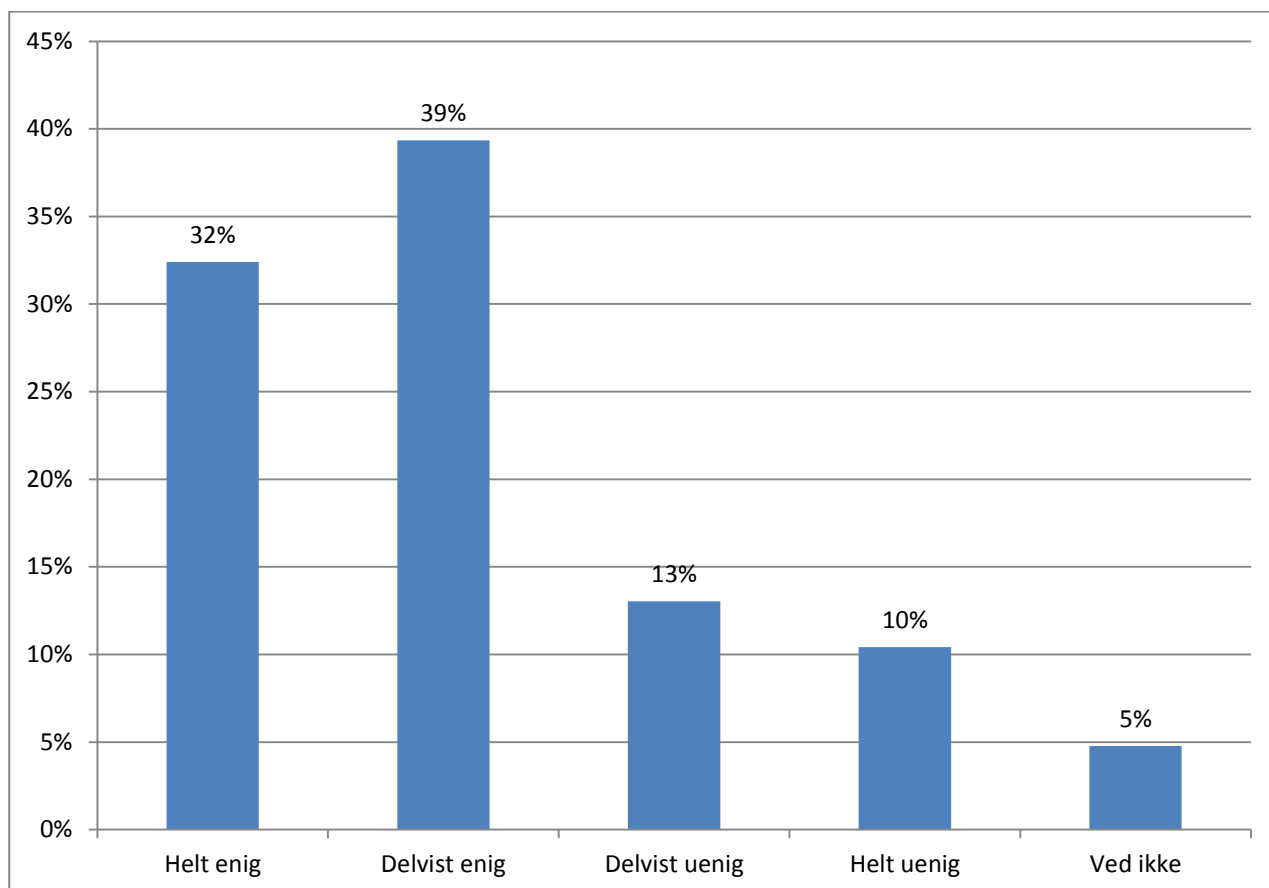
Udover fællesmiddage, som 71 procent har deltaget i, er de mest populære aktiviteter strikkeklub, bowlingture og biografbesøg.

² Dette skyldes desuden, at de grupper, der har svaret markant anderledes end gennemsnittet (fx behandlings- og distriktspsykiatrien), har for få svarpersoner til, at vi kan vide om de er repræsentative for denne gruppe blandt FOAs medlemmer.

Medarbejderne trives bedre med sociale aktiviteter på arbejdspladsen

I figur 3 herunder ser vi, at 72 procent af medlemmerne svarer, at de er "Helt enige" eller "Delvist enige" i, at de trives bedre når de har mulighed for at være sociale med deres kolleger. Kun ca. ti procent erklærer sig "Helt Uenige".

Figur 3. Jeg trives bedre i mit job, når jeg har mulighed for at lave noget socialt med mine kolleger ind i mellem

Svar: 1.474

Mange føler, at det skaber en bedre stemning på arbejdspladsen, hvis der også er tid til at være sociale med hinanden og snakke om ting der ikke er arbejdsrelaterede. I de åbne svar skriver et medlem fx:

"[Det] giver en meget bedre stemning på arbejdspladsen"

En anden nævner:

"Jeg synes det er vigtigt, at vi har andet end arbejde sammen"

Ikke alle er dog enige i, at sociale aktiviteter er afgørende for trivslen på arbejdspladsen:

"For mig er det en arbejdsplads og ikke en strikkeklub" skriver en svarperson.

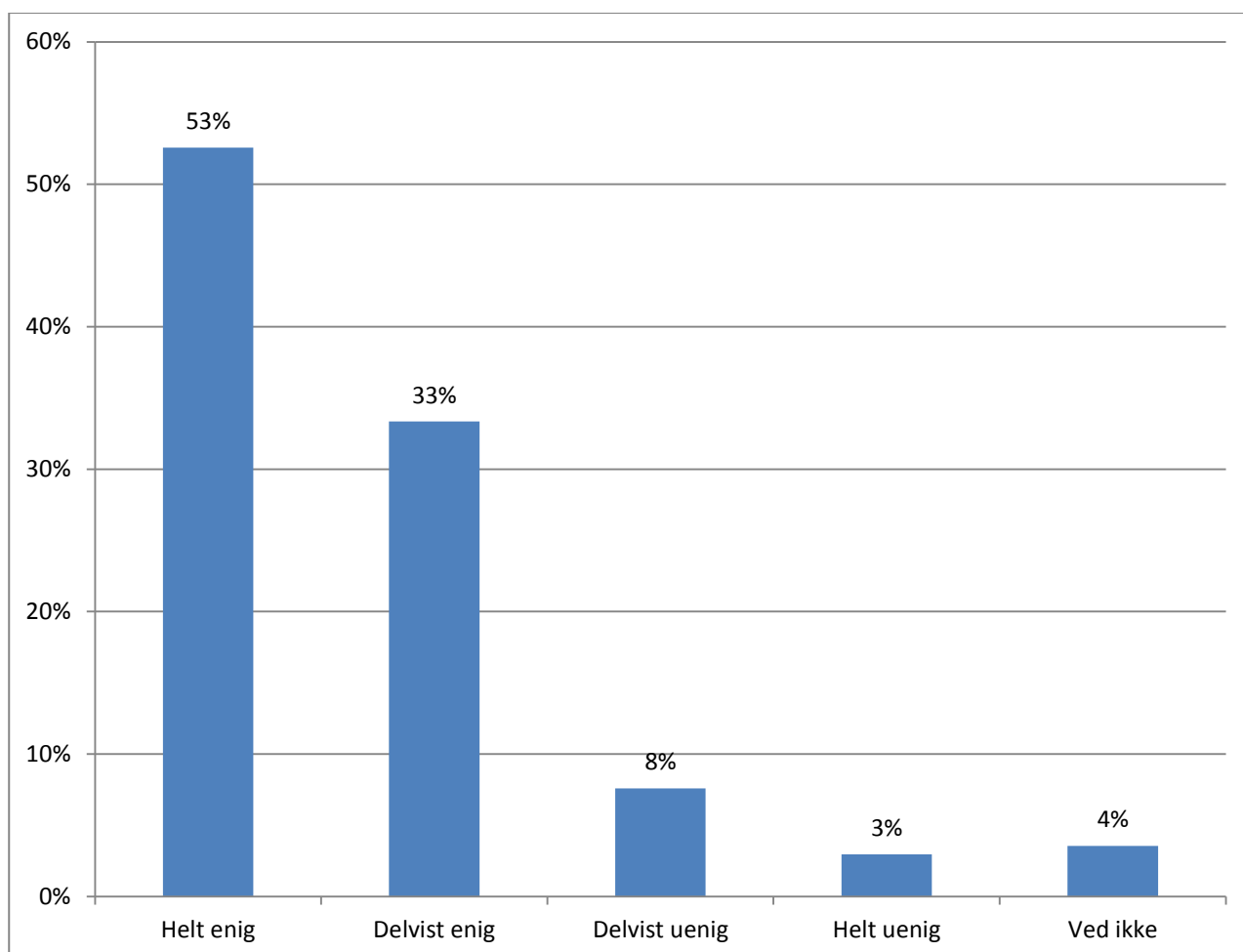
Andre stiller sig generelt skeptiske overfor ideen om, at sociale aktiviteter på arbejdspladsen fordrer et bedre arbejdsmiljø:

"At være social med sine kolleger burde ikke være afgørende for, om man har et godt arbejdsmiljø..." skriver én mens en anden er decideret negativt indstillet overfor sociale aktiviteter på jobbet:

"Jeg oplever ikke, at sociale aktiviteter fremmer arbejdsglæden eller giver bedre arbejdsmiljø – snarere tværtimod."

Mange synes, at sociale aktiviteter forbedrer trivslen på arbejdspladsen, men som det fremgår af nedenstående figur 4, er det endnu vigtigere i forhold til samarbejdet. Hele 86 procent er "Helt enige" eller "Delvist enige" i, at socialt samvær giver et bedre samarbejde.

Figur 4. Socialt samvær mellem kolleger giver et bedre samarbejde på arbejdspladsen

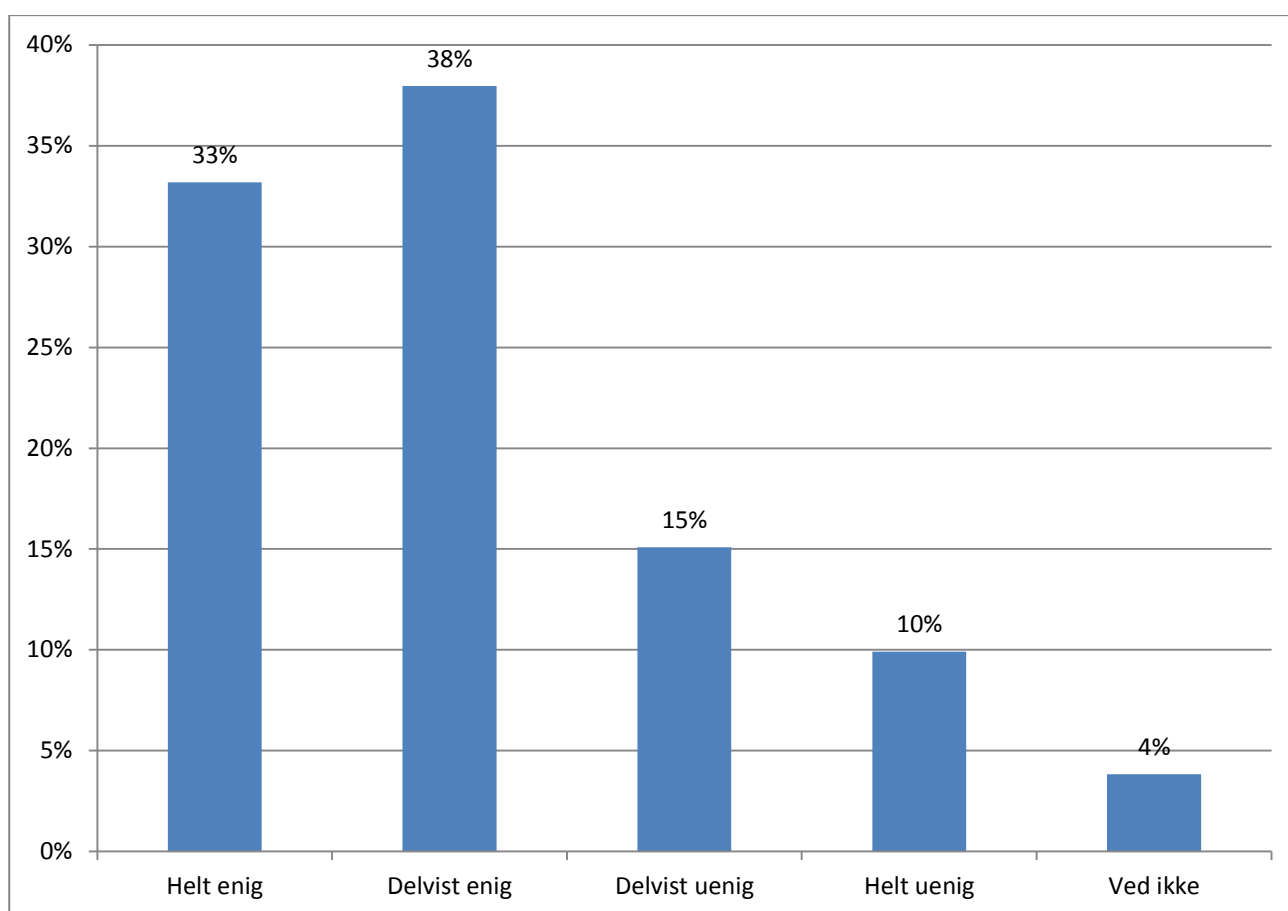
Svar: 1.473

Især når kolleger har humørsvingninger på grund af private problemer giver det færre samarbejdsvanskeligheder, hvis de andre medarbejdere kender årsagen:

"Sociale aktiviteter giver mere forståelse for hinanden, også når man ikke er på toppen" og "På den måde har vi bedre forståelse for en "dårlig dag". Kender eventuelt baggrunden for den." svarer medlemmerne eksempelvis.

Eftersom langt størstedelen af medlemmerne mener, at de sociale aktiviteter gavner samarbejdet og deres generelle trivsel, kommer det ikke som en stor overraskelse, at mange også anser det for vigtigt selv at deltage. I Figur 5 nedenfor kan vi se, at 71 procent svarer, at de er "Helt enige" eller "Delvist enige" i, at det er vigtigt for dem at deltage i sociale aktiviteter med deres kolleger.

Figur 5. Det er vigtigt for mig at deltage i sociale aktiviteter med mine kolleger

Svar: 1.473

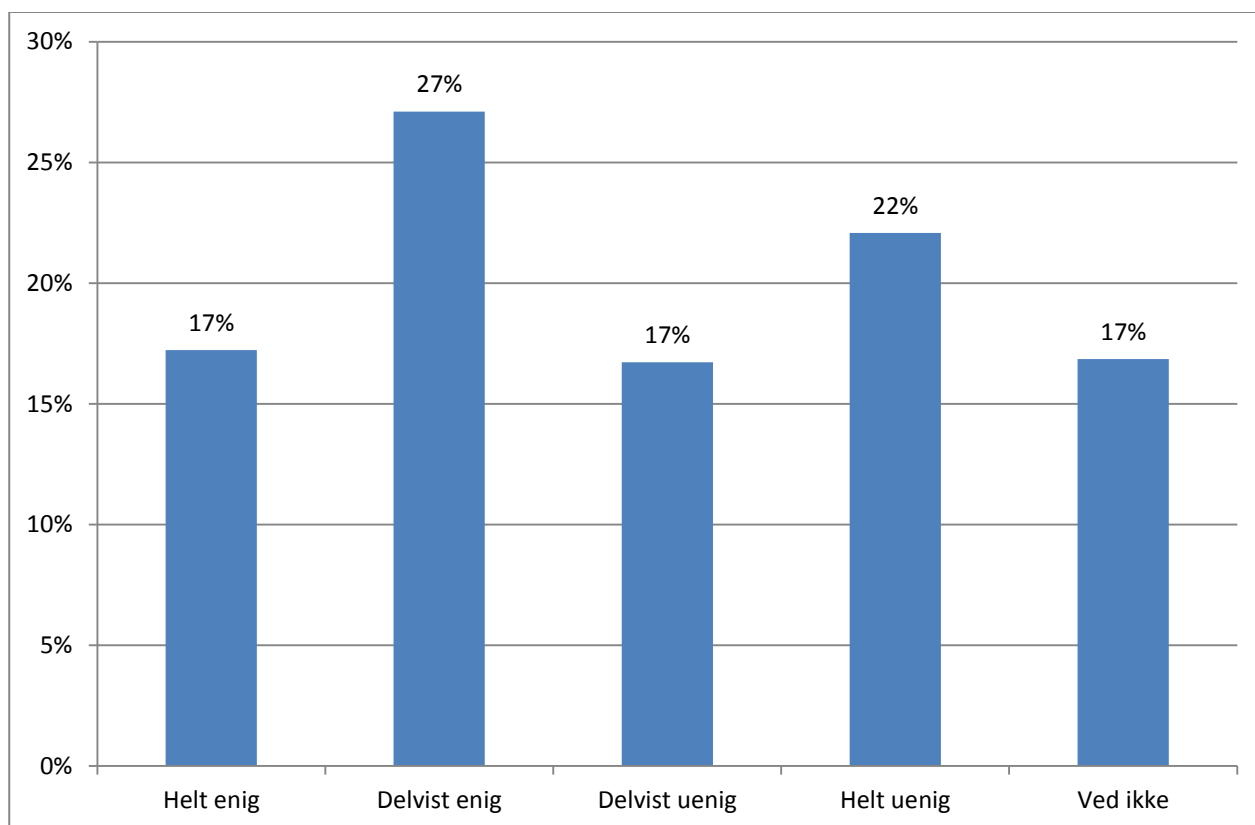
En respondent skriver eksempelvis:

"Det er vigtigt for mig at kende lidt til mine kollegers privatliv, jeg vil gerne følge lidt med i, hvad der interesserer dem, deres familie og lignende. Der betyder også noget, at de kender mig og spørger lidt ind til mit liv."

Ledelsen bakker op

Generelt er medarbejderne nogenlunde tilfredse med ledelsens opbakning til sociale aktiviteter. Ca. 44 procent oplever, at der er opbakning fra ledelsen til sociale aktiviteter i arbejdstiden, og 57 procent føler opbakning til aktiviteter i fritiden. Medlemmerne er også forholdsvis tilfredse med omfanget af sociale aktiviteter, og under halvdelen savner flere aktiviteter.

Figur 6. Ledelsen på min arbejdsplads bakker op om, at de ansatte kan lave fælles sociale aktiviteter i arbejdstiden

Svar: 1.473

Som det fremgår af figur 6, bliver billedet mere blandet, når man kigger på ledelsens opbakning, og medlemmerne er jævnt fordelt over samtlige svarkategorier. Vi bemærker desuden, at kategorien "Ved ikke" udgør en sjettedel af alle besvarelserne. Det indikerer, at mange svarpersoner har været i tvivl om, hvad spørgsmålet betød, eller ikke har kendskab til ledelsens personalepolitik på området.

Det blandede billede tegnes også, hvis man kigger på de åbne svar, hvor nogle er meget positive:

"Har netop deltaget i en KRAMS uge, det var rigtig godt, lederen deltog på lige fod med os ansatte" skriver én.

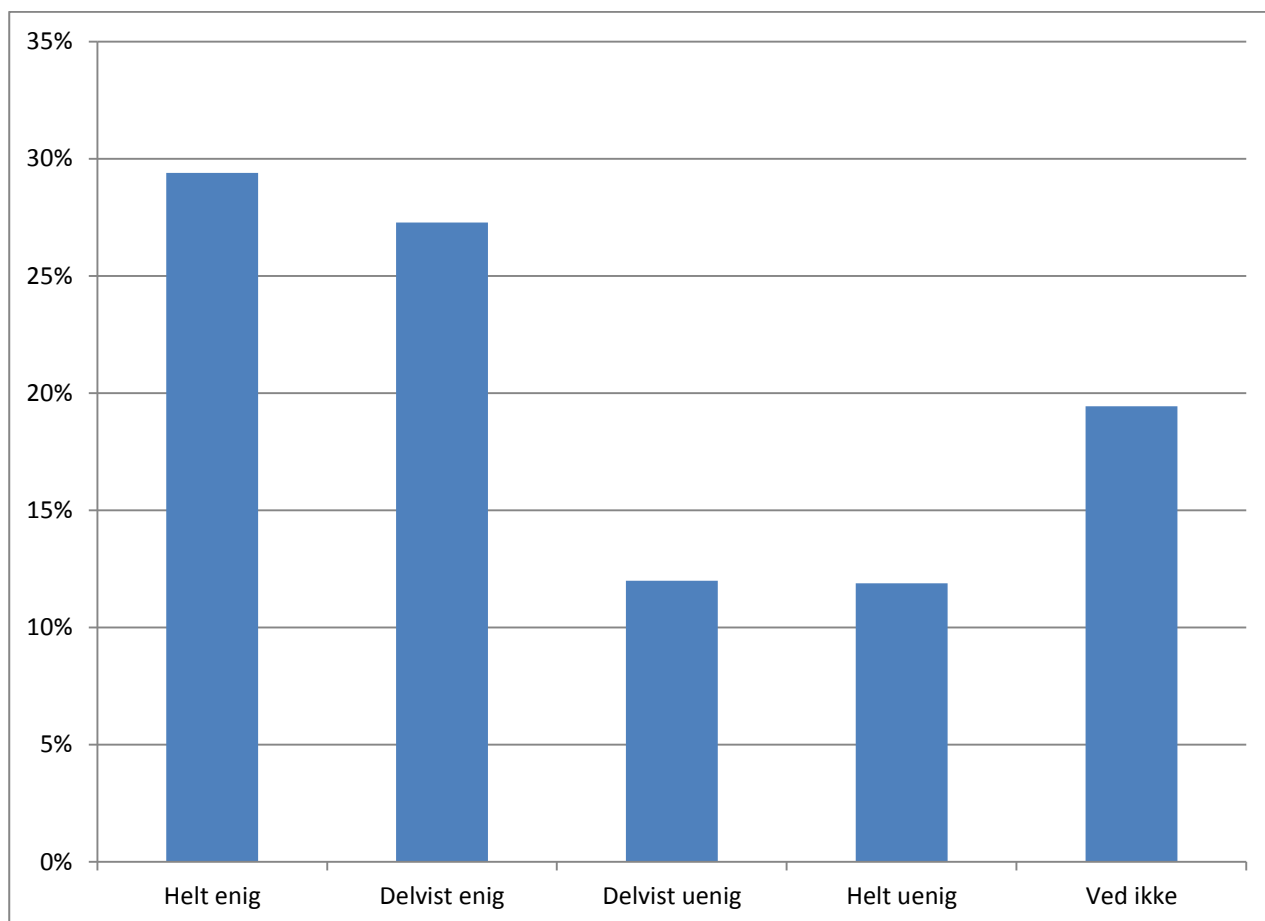
Flere er dog kritiske:

"Der bliver ikke arrangeret noget fra arbejdsgivers side, der koster penge og som ikke er konkret arbejde. Sådan er det bare!" skriver én og en anden har haft samme oplevelse:

"Som økonomien ser ud nu gives der ikke plads til megen social aktivitet i arbejdstiden. Den slags skal foregå på fridage eller efter job! Det er et negativt signal fra ledelse til medarbejdere. Trist."

Sociale aktiviteter er tydeligvis også et pengespørgsmål, og nogen oplever, at det ikke prioriteres økonomisk. Ikke overraskende ser vi derfor, at markant flere medlemmer oplever opbakning til sociale aktiviteter **uden for arbejdstiden**. Som det fremgår af figur 7 nedenfor, er 57 procent af svarpersonerne "Helt enige" eller "Delvist enige" i, at ledelsen på arbejdspladsen bakker op om, at de ansatte kan lave fælles sociale aktiviteter i fritiden.

Figur 7. Ledelsen på min arbejdsplads bakker op om, at de ansatte kan lave fælles sociale aktiviteter i fritiden

Svar: 1.473

Vi lægger igen mærke til, at mange har haft svært ved at svare på spørgsmålet. Kategorien "Ved ikke" udgør nu knap en femtedel af alle svar. Det fremgår også af de åbne svar, at nogle medlemmer er uforstående overfor, hvad ledelsen har med sociale

aktiviteter i deres fritid at gøre:

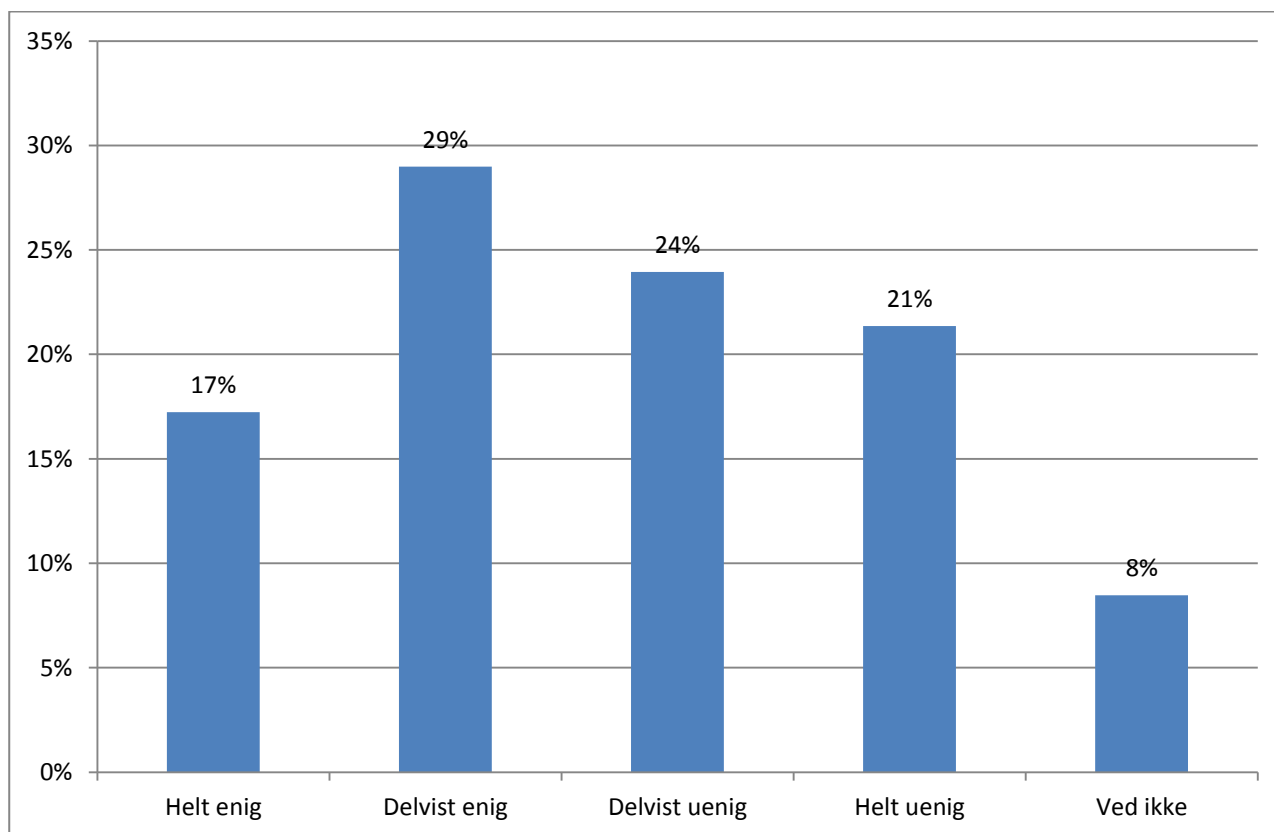
"Det er i orden at invitere nærmeste leder med til sociale arrangementer, men det er ikke ledelsen, der skal arrangere det." skriver én.

"Det foregår i fritiden, så lederen har ingen indflydelse på, hvad der sker. Det bliver også planlagt i fritiden." Skriver en anden.

Derudover nævner mange, at de er meget glade for at mødes med kollegerne i fritiden, men en del skriver også, at de ønsker at holde fritid og arbejdstid adskilt.

Det blandede billede fortsætter når vi spørger til, om medarbejderne efterspørger flere sociale aktiviteter. Som det fremgår af figur 8 nedenfor er de meget splittede i dette spørgsmål. 46 procent svarer, at de er "Helt enige" eller "Delvist enige" i, at der er for få aktiviteter, mens 45 procent er "Helt uenige" eller "Delvist uenige".

Figur 8. Vi har for få sociale aktiviteter på min arbejdsplads

Svar: 1.473

Kigger vi på kommentarerne nævner få direkte, at de savner flere aktiviteter, men én skriver fx:

"Jeg savner rigtig meget et teambuilding-kursus. Det fremmer et godt arbejdsmiljø."

Medlemmerne blev ikke spurgt, om de synes, at der er for mange sociale aktiviteter og mange har derfor brugt den afsluttende kommentarboks til at give deres mening til

kende. Flere af dem oplever det nuværende niveau af socialisering med kolleger, som værende alt rigeligt:

"Det er fint med sommerfest og julefrokost, men jeg har jo ikke selv valgt mine kollegaer og selv om jeg er glad for dem, har jeg ikke lyst til at være mere sammen med dem efter arbejde..." skriver én og flere andre stemmer i:

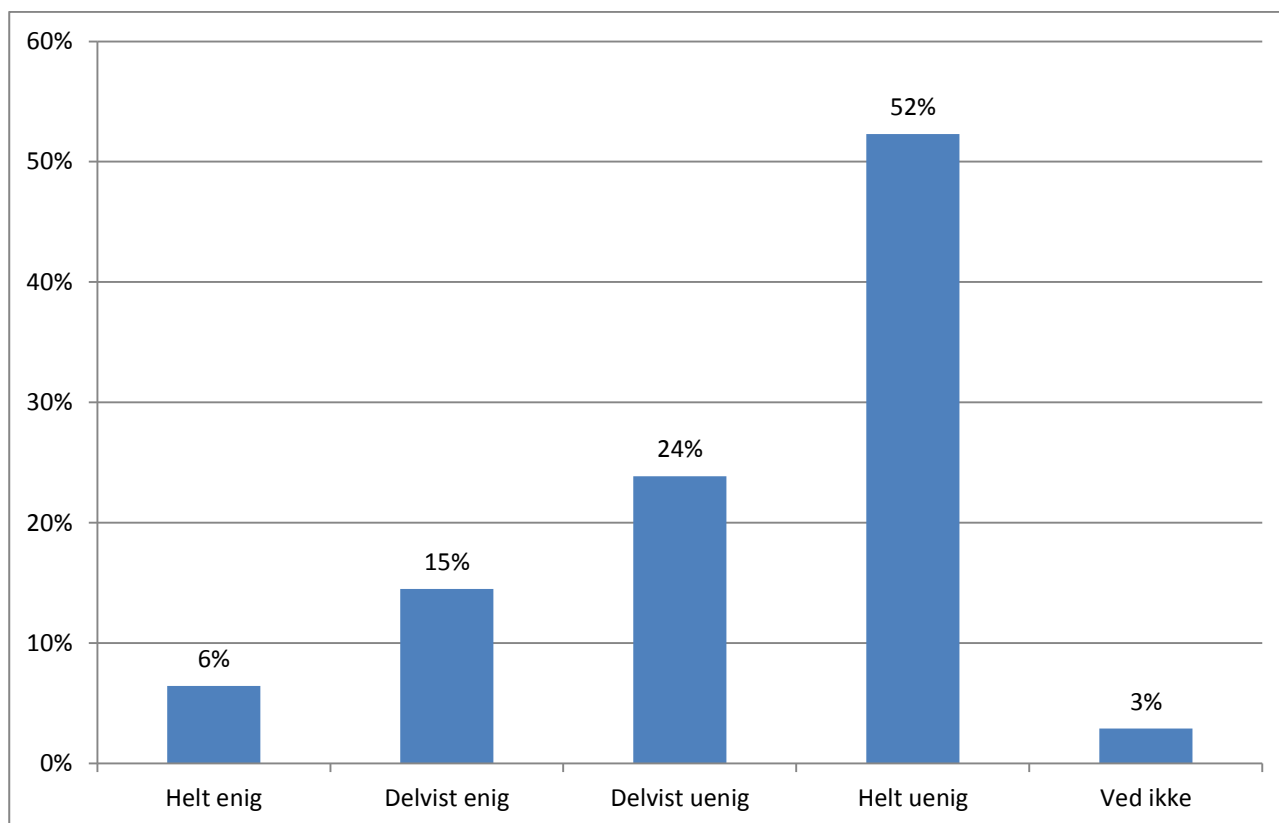
"Jeg synes bare en gang årligt at vi skal holde et arrangement." og "Jeg behøver ikke mere end en julefrokost og en sommerfest."

Mange andre ytrer sig også direkte negativt i forhold til mængden af sociale aktiviteter, hvorfor man bør overveje, hvor mange af de "Delvist uenige" og "Helt uenige", som er tilfredse med aktivitetsniveauet og hvor mange, der decideret finder det for højt. Senere i dette notat kigger vi på det sociale pres, som nogle medarbejdere oplever i forhold til at deltage i sociale aktiviteter med deres kolleger. Især i det lys er det værd at overveje om aktivitetsniveauet er passende.

Ikke alle har lyst til at være sociale

Selv om langt de fleste gerne bruger fritiden sammen med kollegerne, ser vi i figur 9, at over en femtedel foretrækker ikke at se dem uden for arbejdstid. Af de åbne svar fremgår det, at manglende tid og energi er den hyppigste årsag, men flere mener også at alkohol fylder for meget eller er utrygge, hvis chefen er med.

Figur 9. Jeg har ikke lyst til at omgås mine kolleger i fritiden

Svar: 1.475

Mange af svarene i den afsluttende kommentarkategori er fra medarbejdere, der ønsker at forklare, hvorfor de har afgivet negative svar på de foregående spørgsmål vedr. sociale aktiviteter. Det giver et klart indtryk af, at medarbejderne ikke føler, at de uden videre kan sige fra, hvis de ikke har tid eller lyst til at deltage i sociale aktiviteter med deres kolleger. Flere skriver fx i stil med dette medlem:

"Jeg syntes det er meget vigtigt at have et liv, som ikke kun drejer sig om arbejde. Jeg har fritidsinteresser, som optager mig meget, og det tror jeg på er vigtigt for at have overskud til at klare arbejdet på en god måde." mens en del andre undskylder sig med, at de gerne vil have tid til familie og venner.

Nogen føler sig også forpligtet eller direkte presset til at deltage:

"Jeg deltager i sociale aktiviteter med mine kolleger, fordi det er tradition gennem mange år. Jeg er selv nyere i gruppen og har ikke ønsket at skille mig ud ved at sige nej tak til disse aktiviteter."

Andre oplever hårde sociale konsekvenser og føler sig isoleret, hvis de vælger sociale arrangementer med kollegerne fra:

"Hvis man ikke deltager, er man ligesom udenfor arbejdspladsen." skriver én mens en anden siger:

"... Og jo mere kolleger ser til hinanden i fritiden, des mere klikeskabende grupperinger popper der op på en arbejdsplads og flere intriger og mere sladder bliver der kreeret..."

En enkelt føler sig direkte mobbet ved ikke at deltage og savner mere opmærksomhed på problemet fra FOAs side:

"... og meget symptomatisk for FOA ikke at spørge, om man fx bliver mobbet, ved ikke at deltage i sociale pladderting i ens fritid - for det gør man!"

Mange medlemmer er dog opmærksomme på problemstillingen og minder, om at man skal respektere, at nogle ikke har lyst til at bruge fritiden med kollegerne:

"Det er lige med at finde den balance, hvor meget og hvor lidt og have respekten for de kollegaer, som bestemt ikke har lyst til nogen deltagelse på det sociale område med arbejdet." Skriver én mens andre hæfter sig ved, at klikedannelse kan være en uheldig bivirkning af et stort socialt engagement på arbejdspladsen:

"Man skal passe på med klikedannelser og altid huske at invitere de kolleger som sjældent deltager i private sammenkomster."

"Det kan blive for socialt. Stakkels vikar, der næsten bliver frosset ud, hvis vedkommende ikke har lyst til at deltage..."

Undersøgelsens metode

FOA-undersøgelsen om medlemmernes holdning til sociale aktiviteter med kollegerne er gennemført i perioden 1.-12. juni 2012 ved en spørgeskemaundersøgelse via forbundets elektroniske medlemspanel.

Deltagerne i medlemspanelet er sammensat af medlemmer, der har meldt sig til panelet via forbundets hjemmeside, og medlemmer, der - tilfældigt eller via undersøgelser uden for panelet – er hvervet for at sikre en bred repræsentation fra forbundets sektorer mv.

De spørgsmål, der er afrapporteret i dette notat, er blevet stillet til erhvervsaktive medlemmer inkl. elever.

Undersøgelsen om sociale aktiviteter med kollegerne var en del af en større undersøgelse, der også indeholdt andre emner: Arbejdsmiljø og medlemmernes kommunikation med FOA. I alt blev 2.799 medlemmer inviteret til undersøgelsen. 38 e-mail-adresser var uvirksomme, så det reelle antal inviterede var 2.761 medlemmer.

1.704 medlemmer har besvaret hele eller dele af det spørgeskema, der har været stillet til dem. Det giver en svarprocent på 61,8 procent. 57,9 procent har gennemført undersøgelsen fuldt ud.

Svarprocenten ligger på linje med svarprocenten i andre undersøgelser via medlemspanelet.

Svarene fra ikke-fuldt gennemførte interviews er inkluderet i analysen.